

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ANNEX 1

PROPOSTA PEDAGÒGICA

El xiquet té cent llenguatges, cent mans, cent pensaments, cent maneres de pensar,
de jugar i de parlar, cent sempre, cent maneres d'escoltar, de sorprendre,
d'estimar, cent alegries per a cantar i entendre

Loris Malaguzzi

ESCOLA INFANTIL DE PRIMER CICLE MUNICIPAL DE
MUSEROS

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	
2. CONTEXTUALITZACIÓ	
2.1. Marc normatiu	
2.2. Característiques evolutives dels alumnes i de les alumnes.	
⇒ Desenvolupament cognitiu.	
⇒ Desenvolupament psicomotor.	
⇒ Desenvolupament afectiu.	
⇒ Desenvolupament del llenguatge.	
3. QUÈ ENSENYAR?	
3.1. Objectius generals.	
3.2. Competències clau.	
3.3. Àrees curriculars.	
3.2.1. Creixement en Harmonia.	
3.2.2. Descobriment i exploració de l'entorn.	
3.2.3. Comunicació i representació de la realitat.	
3.4. Competències específiques.	
3.5. Sabers bàsics.	
3.6. Criteris d'avaluació.	
4. PROPOSTA PEDAGÒGICA PER NIVELLS	
4.1. Nivell 1: d'1 a 2 anys.	
4.1.1. Creixement en harmonia.	
4.1.2. Descobriment i exploració de l'entorn.	
4.1.3. Comunicació i representació de la realitat.	
4.2. Nivell 2: de 2 a 3 anys.	
4.2.1. Creixement en Harmonia.	
⇒ Objectius generals.	
⇒ Blocs de sabers bàsics.	
4.2.2. Descobriment i exploració de l'entorn.	
⇒ Objectius generals.	

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

⇒ Blocs de sabers bàsics.

4.2.3. Comunicació i representació de la realitat.

⇒ Objectius generals.

⇒ Blocs de sabers bàsics.

5. ELEMENTS TRANSVERSALS.....

6. PRINCIPIS METODOLÒGICS

6.1 Criteris i estratègies metodològiques.

6.2 Els temps.

6.3 L'espai.

6.4 Materials.

7. AVALUACIÓ

7.1 Avaluació dels processos educatius.

7.2 Avaluació del procés d'aprenentatge.

7.3 Tècniques i instruments.

8. ANNEXES

1. Avaluació inicial d'1 a 2 anys.
2. Avaluació inicial 2-3 anys.
3. Qüestionari individual de l'historial educatiu.
4. Informe de final de cicle.
5. Criteris d'avaluació de final de cicle.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

1. INTRODUCCIÓ

Els diferents **nivells de concreció curricular** adapten i concreten el currículum prescriptiu de l'educació infantil les necessitats de l'alumnat i les característiques del context en el qual s'ubica el centre educatiu d'acord amb el procés següent:

- √ **Primer nivell:** els objectius i continguts són establits per l'Estat i les comunitats autònomes. En aquesta programació, es tindran en compte els elements curriculars establits en la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la que es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.
- √ **Segon nivell:** el claustre realitza i aprova la concreció curricular i elabora la proposta pedagògica, que forma part del projecte educatiu.

L'Ordre 21/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i el funcionament de les escoles infantils de primer cicle de titularitat pública regula que:

“El caràcter educatiu del primer cicle de l'educació infantil serà recollit en una proposta pedagògica. Els criteris per a la seua elaboració i seguiment estarà sota la responsabilitat del personal que exercisca com a mestre o mestra d'educació infantil, amb la col·laboració dels educadors i de les educadores d'educació infantil i d'altres professionals que intervinguen regularment en les aules perquè, d'una manera coordinada i amb criteris compartits, s'assegure la coherència del procés de creixement de cada xiquet i xiqueta” (...) “El seguiment i l'avaluació de la proposta pedagògica s'ha de realitzar per l'equip educatiu sota la coordinació i la responsabilitat de la persona que exercisca com a mestre o mestra d'educació infantil”.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

2. CONTEXTUALITZACIÓ

2.1. MARC NORMATIU

Aquesta proposta pedagògica té com a punt de partida la informació recollida en el projecte educatiu de l'Escola Infantil de Primer Cicle Municipal de Museros i segueix les prescripcions de la legislació vigent, i en especial:

- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, modificada per la Llei orgànica (LOMLOE) de 3/2020, de 29 de desembre, de educació.
- Reial Decret 95/2022, de 1 de febrer, pel que s'estableix l'ordenació i ensenyances mínimes de l'educació infantil.
- Decret 104/2018, de 21 de desembre, que desenvolupa els principis d'equitat, i d'inclusió en el sistema educatiu valencià i atorga als centres educatius un caràcter compensador de les desigualtats i dinamitzador de la transformació social.
- Decret 100/2022, de 29 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'educació infantil.
- Ordre 21/2019, de 30 d'abril, per la qual es regula l'organització i el funcionament de les escoles infantils de primer cicle de titularitat pública.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

2.2. CARACTERÍSTIQUES EVOLUTIVES DELS ALUMNES I DE LES ALUMNES

Les primeres relacions que estableix el xiquet o la xiqueta amb el seu medi són de caràcter perceptiu i motriu, i mitjançant aquestes experiències, els xiquets i les xiquetes d'1 a 2 anys adquireixen les primeres nocions i coneixements sobre els quals construiran conceptes més abstractes. L'exploració de l'entorn mitjançant moviment els permeten coordinar i sistematitzar progressivament els seus esquemes d'acció.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

DESENVOLUPAMENT COGNITIU

La intel·ligència, segons Piaget, és sensoriomotora, això significa que està lligada al desenvolupament sensorial i a l'acció motora. Els assoliments més destacats són l'establiment de la conducta intencional, la construcció del concepte d'objecte permanent i de les primeres representacions, i l'accés a la funció simbòlica.

12-18 mesos: subestadi de les reaccions circulars terciàries

La cerca activa d'una nova relació entre mitjans i finalitats s'inicia de manera intencional, però s'aconsegueix habitualment de manera fortuïta: quan un esquema previ no resulta efectiu, el xiquet o la xiqueta assaja procediments aproximats fins que el tanteig condueix a la resposta correcta. El xiquet o la xiqueta elabora esquemes pràctics instrumentals cada vegada més mòbils i reversibles (per exemple: el xiquet que descobreix l'ús correcte de rasclat com a instrument per a aproximar objectes, juga acostant-los i allunyant-los).

Aquest assoliment es veu notablement facilitat per l'estructuració de les relacions objectives en l'espai i pels establiments de nocions de causalitat més realistes (per exemple: quan la pilota desapareix sota la taula, la busquem allí i no en direcció al sofà). La comprensió de la causalitat es fa menys màgica, més independent del propi xiquet o xiqueta com a agent (per exemple: per a aconseguir un objecte, arrossegant un tovalló ens servirà per a acostar-lo si i només si aquest objecte està damunt del tovalló).

Encara pesen molt les evidències perceptives directes; per això, l'elaboració de la permanència de l'objecte encara es veu dificultada quan tenen lloc desplaçaments dels objectes amb trajectòries ocultes per al xiquet o per a la xiqueta.

La imitació es fa més activa i deliberada, l'experimentació i el tanteig permeten al xiquet o a la xiqueta incorporar al seu repertori imitatiu esquemes nous.

18-24 mesos: combinacions d'esquemes a partir de les seues representacions

Els esquemes són accions susceptibles de ser realitzades amb objectes o sobre objectes que comparteixen alguna propietat (per exemple: es poden agafar els objectes d'una determinada grandària, es poden fer rodar els objectes redons o cilíndrics); així, els esquemes assimilen els objectes. Els esquemes d'acció aporten el primer coneixement

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

sensoriomotor dels objectes des del punt de vista perceptiu i què pot fer-se amb aquests en a nivell motor.

Al final de l'estadi sensoriomotor, el xiquet o la xiqueta disposa normalment d'experiència suficient i prou variada per a conèixer les propietats sensoriomotrius dels objectes sense necessitat d'actuar sobre aquests. Es a dir, que disposa d'esquemes d'acció interioritzats o esquemes de representació. Davant una situació problemàtica, no és ja sempre necessari el tanteig; el xiquet o la xiqueta pot descartar algunes accions i optar directament pel que resulta efectiu en aqueixa situació.

La capacitat de representació no solament multiplica les possibilitats d'experimentar en el medi; a més, la intel·ligència opera cada vegada més amb representacions, i anticipa els efectes i sense necessitat d'actuar, això suposa la transició entre la intel·ligència sensoriomotora i la intel·ligència simbòlica.

Pel que fa a la noció de permanència de l'objecte, quan el xiquet o la xiqueta disposa d'una representació de l'objecte i de les seues relacions espacials amb altres objectes, és capaç de reconstruir, fins i tot, desplaçaments que no ha vist.

Els repertoris imitatius s'enriqueixen per la via de l'acomodació amb la reproducció de models no presents, és la imitació diferida. Les noves destreses s'exerciten en accions assimilatòries com el joc simbòlic i revelen la nova capacitat per a subordinar l'activitat a representacions no limitades als elements presents.

En el tema de l'atenció, escolten les paraules amb major atenció i repeteixen paraules familiars sota la influència de la repetició i la imitació.

Expressa clarament trets de por, afecte, gelosia, ansietat, simpatia.

A partir dels 2 anys, segons Piaget, s'inicia el primer dels dos subestadis en el qual es divideix l'etapa preparatòria i que s'entendrà fins als 4 anys, és el subestadi preconceptual. L'aparició de la funció simbòlica impulsa el desenvolupament del llenguatge, que permet les criatures evocar objectes absents. El seu pensament és marcadament egocentrista i es caracteritza per ser:

- ✓ Animisme: creu que tots els objectes tenen vida.
- ✓ Fenomenisme: estableix la causa d'un esdeveniment per la seua proximitat a un altre. Pensa que la nit arriba perquè ell té son.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ✓ Finalisme: les causes de tot allò que ocorre al seu voltant s'originen en el seu "jo".
Mamà treballa per comprar-me coses.
- ✓ Artificialisme: pensa que tot ha sigut construït pels humans.
- ✓ Llenguatge egocèntric: el llenguatge en primera persona i els possessius són freqüents en les seues comunicacions amb les altres persones.

La capacitat d'atenció sostinguda i de concentració dels xiquets i de les xiquetes és entre 10 i 15 minuts, i augmenten en les activitats que més capten el seu interès (Quirós i Schrager, 1993).

DESENVOLUPAMENT PSICOMOTOR

1-2 anys

Les fibres musculars són encara xicotetes i els músculs voluntaris no estan completament formats ni connectats amb el sistema nerviós central, per la qual cosa no són capaços de romandre molta estona en una determinada postura ni poden seure o caminar durant molt de temps perquè es fatiguen fàcilment.

Després d'adquirir control sobre els grans progressos motors (caminar, agafar amb la mà, agafar objectes, obrir portes), el xiquet o la xiqueta comença a desenvolupar habilitats més concretes.

Entre els 12 i els 18 mesos la reptació és substituïda gradualment per la marxa; els primers passos, vacil·lants i insegurs, es donen, naturalment, amb suport, ja que el xiquet o la xiqueta no domina l'equilibri.

Als 15 mesos, comença a correejar: els passos s'allarguen i la separació dels peus es redueix; el xiquet o la xiquetes pot caminar cap a un costat i cap endarrere i arrossegar un joguet darrere d'ell; però les voltes són encara molt maldestres i si s'agafa és capaç de pujar una escala.

Als 20 mesos els passos són regulars i la marxa es fa estable, i apareix la carrera.

Prensió i manipulació: els moviments s'afinen, es diferencien, es coordinen i es lateralitzen, és a dir, es precisa el paper de cada mà en una espècie de divisió de treball que augmenta la seua eficàcia.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

El xiquet està constantment en moviment: inventa sense parar, descobreix, repeteix, millora els seus gestos, estableix noves coordinacions: assistim a una floració de jocs motors més diversos.

El seu poder de concentració no és molt alt i al poc de temps voldrà canviar d'activitat. Li agrada estar amb altres xiquets.

2-3 anys

A partir dels 2 anys, els xiquets i les xiquetes ja caminen amb seguretat i, fins i tot, poden prestar atenció a diferents estímuls mentre es desplacen, comencen a controlar la marxa i la carrera, poden saltar amb un peu, amb els peus junts i donar passos curts i llargs cap en davant. Si els oferim un punt de recolzament pugen i baixen escales alternant els peus i són capaços de pujar i baixar sols d'andadors i bicicletes xicotetes i començar a pedalejar.

Pel que fa a la psicomotricitat fina, la pinça digital està molt desenvolupada i poden enroscar i desenroscar, esquinçar paper, amassar, manipular objectes xicotets, passar les pàgines d'un llibre, etc. A més, imiten traços verticals i horitzontals amb una certa habilitat.

Comencen a formar una imatge del seu cos adequada i poden representar-lo mentalment i comparar-lo amb els dels altres, comencen l'aprenentatge de les funcionalitats dels segments del cos i experimenten les seues possibilitats i limitacions i poden intuir els seu cos pel que fa a l'espai i el temps.

DESENVOLUPAMENT AFECTIU

Emocionalitat

El vincle d'afecció amb els cuidadors principals és la principal relació afectiva dels xiquets i de les xiquetes en la primera infància. Al voltant dels 2 anys, les noves capacitats lingüístiques i mentals faciliten la comunicació i l'entesa amb les figures d'afecció, de manera que la interacció siga menys asimètrica i més carregada de significats socials. El desenvolupament d'aquestes mateixes capacitats i l'adquisició d'autonomia motora, faciliten l'ampliació de l'ambient físic i social amb el qual interactua el xiquet o la xiqueta. L'exploració i manipulació de joguets, els desplaçaments cap a llocs cada vegada més

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

allunyats de les figures d'afecció i les noves relacions amb iguals, canvien el seu món social.

Dins de l'ambient familiar, s'inicia la presa de consciència de les relacions entre els diferents membres del sistema familiar. Com a conseqüència d'això, solen sentir desitjos de participar de la intimitat de la relació que viuen els seus pares i, si naix un nou germà, gelosia d'aquest.

Les vivències emocionals són d'un alt grau d'intensitat i les reaccions es desencadenen d'acord a aquesta magnitud. Apareixen les emocions socials com la vergonya, els cels, la empatia, el orgull, etc.

Desitgen agradar i rebre compliments, es mostren orgullosos de les seues produccions i treballs.

Formació de la pròpia identitat

A la fi del primer any de vida, els xiquets i les xiquetes mostren habilitat per a reconèixer-se a si mateix i diferenciar-se dels altres, sempre que la imatge presentada es corresponga amb la que tenen en aqueix moment..

El coneixement de les primeres diferències entre el jo i els altres s'adquireix de molt prompte en interacció amb el reconeixement i la discriminació entre diferents persones. Al voltant dels 2 anys, les criatures comencen a establir la seua pròpia identitat i ho fan per oposició als altres, sobre tot als adults, és una etapa marcada pel oposicionisme, les rabietes, les confrontacions, etc. Tenen un fort sentiment de la propietat, els agrada jugar junt a altres xiquets i xiquetes però els costa compartir. "No", "jo a soles" i "meu" són expressions molt freqüents en aquesta edat.

La identitat sexual és un judici sobre la pròpia figura corporal. La identitat de gènere és el coneixement de les funcions i característiques que la societat assigna com a pròpies del xiquet i de la xiqueta. Els xiquets no diferencien entre els dos conceptes, i en les primeres edats, els adquireixen de manera paral·lela.

Relacions socials

Entre els aprenentatges socials que el xiquet o la xiqueta inicia abans dels 3 anys, podem destacar la elecció de robes apropiades al seu sexe, la col·laboració en vestir-se i

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

desvestir-se, l'ús rudimentari dels coberts i d'altres hàbits del menjar, la comunicació per torns i l'atenció dels objectes i materials, demanar coses, escoltar, preguntar, intercanviar objectes, etc.

Simplement en observar durant uns minuts un xiquet o una xiqueta d'aquesta edat ens adonarem de la multitud de coses que aprén alhora.

DESENVOLUPAMENT DEL LLENGUATGE

Aproximadament als 12 mesos, es produeix una maduració important en àrees del cervell que tenen a veure amb el desenvolupament del llenguatge. El llenguatge evoluciona tant en l'expressió com en la comprensió.

Com a norma general, a l'inici d'aquest període el xiquet o la xiqueta comença a emetre alguna paraula, i augmenta a poc a poc el seu nombre fins aproximadament dels 20 als 24 mesos. Posteriorment, experimenta un creixement rapidíssim de manera que en no més de 2 mesos incorpora el mateix nombre de paraules que anteriorment havia incorporat en 10 o 12 mesos.

Entre els 12 i 18 mesos comencen les primeres paraules funcionals que utilitzen per a aconseguir alguna cosa que satisfaga les seues necessitats. Apareix la sobreextensió de la paraula, i amb una paraula nomenen tots els elements de la família (mamà per a totes les senyores).

Les primeres paraules expressen desitjos i necessitats, primer es desenvolupa la comprensió i després l'expressió.

Entre els 18 i els 24 mesos, apareixen les frases de dos elements, formades per dues paraules amb incoherència prosòdica i les primeres flexions per al plural. També apareixen les primeres oracions negatives, i utilitza el "no" aïlladament o semblant al principi o final de la frase i les primeres interrogatives.

Comprenen ordenes de situació als 12 mesos; sobre els 18, la comprensió és més extensa i poden ensenyar, a petició de l'adult, parts del seu cos, objectes familiars i, fins i tot, seguir ordres més complexes. Comencen a demanar assenyalant.

A partir dels 24 mesos, el llenguatge comprensiu progressa ràpidament, coneixen el significat de molts verbs, comprenen els adjectius, entenen algunes preposicions, sobretot les relacionades amb les nocions espacials, coneixen més de 200 paraules i cada dia poden incorporar-ne al voltant de 10 noves.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

Utilitzen frases amb més de dues paraules però amb elements absents, és el que es coneix com a “llenguatge telegràfic”. Practiquen el llenguatge amb monòlegs mentre juguen i quan volen participar en conversacions col·lectives, no poden esperar el seu torn de paraula, el llenguatge és impulsiu.

Comencen a utilitzar les regularitzacions del llenguatge: *s’ha morit*, *estic corrint*, etc. Quan estan en contacte amb dues llengües diferents, les mesclen i utilitzen paraules de qualsevol de les dues indistintament: el meu papà, no *quiero* taronja, etc.

3. QUÈ ENSENYAR?

3.1. OBJECTIUS GENERALS DE ETAPA

El cicle que ens ocupa està emmarcat en l'etapa d'educació infantil i constitueix el primer cicle educatiu del sistema actual.

D'acord amb l'article 13 de la Llei orgànica 2/2006 educativa (LOE), modificada per la Llei orgànica d'educació (LOMLOE), 3/2020 de 29 de desembre, l'etapa de l'educació infantil contribuirà a desenvolupar en les xiquetes i els xiquets les capacitats que els permeten:

- a) Conèixer el propi cos i el dels altres, les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.
- b) Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i social amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat.
- c) Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana.
- d) Desenvolupar les seues capacitats emotives i afectives per a formar-se una imatge positiva d'ells mateixos establint vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes.
- e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interès i ajuda, evitant qualsevol tipus de violència.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- f) Comunicar i de representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió.
- g) Explorar l'ús del raonament logicomatemàtiques, en la lectura i l'escriptura, i en el moviment, el gest i el ritme des de les situacions quotidianes i contextualitzades.
- h) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat entre les persones, independentment del gènere.
- i) Descobrir la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, a més d'altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives envers aquesta diversitat.
- j) Desenvolupar habilitats comunicatives en les dos llengües oficials i iniciar-se en la descoberta d'una llengua estrangera.

3.2. COMPETENCIES CLAU

Són un conjunt de coneixements, capacitats i actituds. Els coneixements ("saber") recullen fets, idees i conceptes que adquirim de manera abstracta; però són les capacitats ("saber fer") les que permeten utilitzar i articular els coneixements assimilats en un context determinat, obtenint d'aquesta manera resultats concrets. Les actituds ("saber ser"), al seu torn, defineixen les mentalitats i la disposició a actuar davant determinades idees o situacions.

- Competència en comunicació lingüística.

En educació infantil es potencien intercanvis comunicatius respectuosos amb altres xiquets i xiquetes i amb les persones adultes, als quals es dota d'intencionalitat i continguts progressivament elaborats a partir de coneixements, destreses i actituds que es vagen adquirint. Amb això s'afavoreix l'aparició d'expressions de creixent complexitat i correcció sobre necessitats, vivències, emocions i sentiments propis i de la resta. A més, l'oralitat té un paper destacat en aquesta etapa, no només per ser l'instrument principal per a la comunicació, l'expressió i la regulació de la conducta, sinó també perquè és el vehicle principal per comunicar-se.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- Competència plurilingüe.

En aquesta etapa s'inicia el contacte amb llengües i cultures diferents de la familiar i es fomenta en els xiquets i les xiquetes les actituds de respecte i estima per la diversitat lingüística i cultural, així com l'interés per l'enriquiment del seu repertori lingüístic. Es promouen, d'aquesta manera, el diàleg i la convivència democràtica.

- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria.

Els xiquets i les xiquetes s'inicien en les destreses logicomatemàtiques i fan els primers passos cap al pensament científic mitjançant el joc, la manipulació i la realització d'experiments senzills. El procés d'ensenyament i aprenentatge en Educació Infantil es planteja en un context suggeridor i divertit en el qual s'estimula, des d'un enfocament coeducatiu, la curiositat dels xiquets i les xiquetes per entendre allò que configura la seua realitat, sobretot el que està a l'abast de la seua percepció i experiència, i es respecten els seus ritmes d'aprenentatge. Amb aquesta finalitat, es convida a observar, classificar, quantificar, construir, fer-se preguntes, provar i comprovar, per a entendre i explicar alguns fenòmens de l'entorn natural pròxim, iniciar-se en l'estima pel medi ambient i en l'adquisició d'hàbits saludables. Per al desenvolupament d'aquesta competència clau es presta una atenció especial a la iniciació primerenca en habilitats numèriques bàsiques, la manipulació d'objectes i la comprovació de fenòmens.

- Competència digital.

S'inicia, en aquesta etapa, el procés d'alfabetització digital que comporta, entre altres, l'accés a la informació, la comunicació i la creació de continguts amb mitjans digitals, així com l'ús saludable i responsable d'eines digitals. A més, l'ús i la integració d'aquestes eines en les activitats, les experiències i els materials de l'aula poden contribuir a augmentar la motivació, la comprensió i el progrés en l'adquisició d'aprenentatges de xiquets i xiquetes.

- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

Resulta especialment rellevant que els xiquets i les xiquetes s'inicien en el reconeixement, l'expressió i el control progressiu de les seues pròpies emocions i sentiments i avancen en la identificació de les emocions i els sentiments dels altres, així

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

com en el desenvolupament d'actituds de comprensió i empatia. D'altra banda, l'escolarització en aquesta etapa suposa també el descobriment d'un entorn diferent del familiar, en el qual s'experimenta la satisfacció d'aprendre en societat mentre es comparteix l'experiència pròpia amb altres persones i es coopera amb elles de manera constructiva. Per a fer-ho, els xiquets i les xiquetes comencen a posar en marxa, de manera cada vegada més eficaç, recursos

personals i estratègies que els ajuden a actuar en l'entorn social amb una autonomia progressiva i a resoldre els conflictes per mitjà del diàleg en un context integrador i de suport.

- Competència ciutadana.

Amb l'objectiu d'establir les bases per a l'exercici d'una ciutadania democràtica, s'ofereixen, en aquesta etapa, models positius que afavorisquen l'aprenentatge d'actituds basades en els valors del respecte, l'equitat, la igualtat, la inclusió i la convivència, i que oferisquen pautes per a la resolució pacífica i dialogada dels conflictes. Es convida també a la identificació de fets socials relatius a la pròpia identitat i cultura. Així mateix, es fomenta un compromís actiu amb els valors i les pràctiques de la sostenibilitat i la cura i la protecció dels animals. Amb aquesta finalitat es promou l'adquisició d'hàbits saludables i sostenibles a partir de rutines que els xiquets i les xiquetes aniran integrant en les seues pràctiques quotidianes. A més, s'estableixen les condicions necessàries per a crear comportaments respectuosos amb ells mateixos, amb els altres i amb el medi, que previnguen conductes discriminatòries de qualsevol mena.

- Competència emprenedora.

La creació i la innovació són dos factors clau per al desenvolupament personal, la inclusió social i la ciutadania activa al llarg de la vida. L'Educació Infantil és una etapa en la qual s'estimula la curiositat, la iniciativa, la imaginació i la disposició a indagar i a crear mitjançant el joc, les activitats dirigides o lliures, els projectes cooperatius i altres propostes d'aprenentatge, la qual cosa suposa una oportunitat per a potenciar l'autonomia i materialitzar les idees personals o col·lectives. D'aquesta manera, s'assenten les bases tant del pensament estratègic i creatiu, com de la resolució de problemes, i es fomenta l'anàlisi crítica i constructiva des de les primeres edats.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- Competència en consciència i expressió culturals.

Perquè els xiquets i les xiquetes construïsquen i enriqueixen la seua identitat, es fomenta en aquesta etapa l'expressió creativa d'idees, sentiments i emocions mitjançant diversos llenguatges i formes artístiques. Així mateix, s'ajuda el desenvolupament de la consciència

cultural i del sentit de pertinença a la societat per mitjà d'un primer acostament a les manifestacions culturals i artístiques.

3.3. ÀREES CURRICULARS

Els continguts educatius de l'educació infantil s'organitzaran, d'acord amb Decret 100/2022, de 29 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'educació infantil.

- + Creixement en harmonia.
- + Descobriment i exploració de l'entorn.
- + Comunicació i representació de la realitat.

Les àrees han d'entendre's com a àmbits d'actuació i com a espais d'aprenentatges d'ordre actitudinal, procedimental i conceptual, que contribuiran al desenvolupament de les xiquetes i dels xiquets i afavoriran la seua aproximació a la interpretació del món, en atorgar-los significat i facilitar-los la seua participació activa en aquest.

3.4. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CREIXEMENT EN HARMONIA

1. Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança.
2. Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

3. Establir interaccions amb els seus iguals i els adults de l'entorn social més pròxim per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia.
4. Mostrar comportaments i actuacions concordes amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn pròxim i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana.
5. Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia.

DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

1. Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn.
2. Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn pròxim utilitzant destreses logicomatemàtiques, científiques i tecnològiques elementals.
3. Identificar i intervindre en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn pròxim, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si.

COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

1. Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-ne l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.
2. Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana per mitjà de diversos llenguatges, prenent com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

3. Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars.
4. Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa.
5. Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera.
6. Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.

3.4. SABERS BÀSICS

La LOMLOE estableix que els sabers bàsics són els conceptes, les destreses i les actituds que són importants per ser competents en cada àrea curricular. Segons el RD 95/2022, d'1 de febrer, s'organitzen en àrees corresponents a àmbits de l'experiència i del desenvolupament infantil i s'agrupen al voltant de diferents blocs recollits en el decret 100/2022, 29 de juliol.

CREIXEMENT EN HARMONIA

BLOC A: CONSTRUCCIÓ DE LA IDENTITAT I L'AUTONOMIA EN RELACIÓ AMB SI MATEIX

1. Parts del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics.
2. Joc exploratori, sensorial, simbòlic i motor.
3. El moviment lliure en les diverses situacions de la vida quotidiana.
4. Control dinàmic: desplaçaments en l'espai i coordinació visual i motriu mitjançant el contacte amb objectes i materials.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

5. Iniciació en el control estàtic: respiració, relaxació, tonicitat i autocontrol.
6. Accions relacionades amb les necessitats bàsiques quotidianes d'alimentació, descans i higiene personal en espais no habituals.
7. Estratègies per a identificar i evitar situacions de risc i perill.
8. Identificació i adequació d'estats emocionals a les diverses situacions: temps d'espera, xicotetes frustracions associades a la satisfacció de necessitats bàsiques i cures.
9. Satisfacció pels progressos assolits generadors de seguretat i confiança.
10. Accions bàsiques en la resolució de tasques senzilles i reptes amb demanda d'ajuda.
11. Xicotetes responsabilitats en jocs, situacions i activitats.

BLOC B: CONSTRUCCIÓ DE LA IDENTITAT I L'AUTONOMIA AMB ELS ALTRES

1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola.
2. Interés a conèixer altres persones.
3. Vinculació afectiva amb les persones de referència.
4. Les primeres organitzacions socials i grups de pertinença: la família, la casa i l'escola.
5. Estratègies per a proposar, comunicar experiències i participar activament en situacions de la vida quotidiana i gestionar possibles conflictes.

DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

BLOC A: OBSERVACIÓ I EXPERIMENTACIÓ DE L'ENTORN IMMEDIAT FÍSIC I NATURAL

1. Exploració sensorial.
2. Interés i curiositat durant l'exploració.
3. Característiques elementals dels objectes i materials amb els quals es relacionen.
4. Iniciació a l'establiment de relacions d'ordre, correspondència, classificació i

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

comparació.

5. Sensacions dels elements que formen part del seu entorn pròxim mitjançant les possibilitats perceptives.
6. Nocions espacials bàsiques quant al propi cos i amb els objectes que l'envolten.
7. Quantificadors bàsics contextualitzats.
8. Necessitats dels éssers vius.
9. Processos i canvis perceptibles en allò que ens envolta.
10. Elements naturals, observació i experimentació.

BLOC B: CURIOSITAT, INICIACIÓ AL PENSAMENT CIENTÍFIC I AL RAONAMENT LÒGIC DES DE LA CREATIVITAT

1. Interacció amb altres i amb l'entorn. Connexions entre el que es coneix i el que és nou.
2. Observació i experimentació sobre l'entorn pròxim. La intencionalitat.
3. Iniciació a la planificació i la presa de decisions.
4. Iniciació al sentit espacial i numèric.
5. Observació i curiositat davant d'allò que ens envolta.

BLOC C: VALORACIÓ, RESPECTE, CURA I ACCIÓ SOBRE L'ENTORN

1. Els elements i els fenòmens naturals del seu entorn.
2. Efecte de les accions pròpies en el medi físic i natural.
3. Les cures de l'entorn i dels éssers vius.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

BLOC A: DESCOBRIMENT DELS LLENGUATGES

1. Els objectes d'ús compartit com a mediadors simbòlics en els primers contextos d'interacció.
2. Possibilitats sonores i expressives de la veu, del cos, dels objectes i dels instruments.
3. La imatge i el so en l'entorn físic.
4. L'escolta com a descobriment i gaudi de l'entorn.
5. Cançons i altres manifestacions musicals. Cançons de bressol, *non-non* i jocs de falda. Sensacions que les acompanyen, reconeixement, evocació i reproducció.
6. Exploració i expressió amb el gest i el moviment lliure. Els desplaçaments per l'espai.
7. Materials, colors, textures, tècniques i procediments plàstics.
8. El joc simbòlic com a mitjà d'expressió.
9. Desig de comunicar-se i interès a participar en diferents propostes artístiques.
10. Aproximació als codis de representació gràfica (dibuix, imatges, símbols, etc.) en diversos suports. Primeres representacions indeterminades.

BLOC B: POSSIBILITATS COMUNICATIVES I EXPRESSIVES DEL LLENGUATGE VERBAL

1. Escolta activa i comprensió de paraules i missatges orals senzills en les dues llengües oficials.
2. Sons, expressió sonora i articulació de les paraules. Jocs d'imitació, lingüístics i de percepció auditiva.
3. Interés per participar en interaccions orals i situacions habituals de comunicació des de la realitat lingüística.
4. El llenguatge oral en situacions quotidianes: expressió de necessitats, emocions i vivències, primeres converses amb sons, vocalitzacions i jocs d'interacció.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

5. Estratègies que faciliten els intercanvis: contacte visual amb l'interlocutor, escolta atenta i espera per a intervindre en situacions quotidianes que afavorisquen el respecte i la igualtat.
6. Interés i atenció per a escoltar textos llegits per altres persones.
7. Observació i manipulació de textos i imatges en diversos formats: llibres, revistes, cartells, etiquetes...
8. Repertori lingüístic individual. Lèxic de les llengües oficials relacionat amb situacions quotidianes.

BLOC C: PATRIMONI I CULTURA

1. Celebracions, costums i tradicions etnoculturals presents en l'entorn.
2. Els espais lletrats i culturals com a font de gaudi.
4. Participació i interés en els diversos gèneres literaris infantils de la nostra cultura popular: contes, relats, endevinalles, teatre, treballengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol... sense estereotips sexistes, com a font de plaer i d'aprenentatge.
5. Convivència amb la diversitat lingüística i cultural de l'aula i de l'entorn.

4. PROPOSTA PEDAGÒGICA PER NIVELLS

Prenent com a referència els objectius, competències clau, competències específiques i sabers bàsics que s'especifiquen en el currículum d'educació infantil i les característiques psicoevolutives de l'alumnat de cada nivell, hem seqüenciat els aprenentatges de la manera següent.

4.1. NIVELL 1: D'1 A 2 ANYS

CREIXEMENT EN HARMONIA

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

SABERS BÀSICS

BLOC A: CONSTRUCCIÓ DE LA IDENTITAT I L'AUTONOMIA EN RELACIÓ AMB SI MATEIX.

- ⇒ Parts del cos: ulls, nas, boca, llengua, cap, mans, peus i panxa.
- ⇒ Joc exploratori, sensorial, simbòlic i motor.
- ⇒ El moviment lliure, coordinació motora global i control del cos, límits i possibilitats.
- ⇒ Control dinàmic: desplaçaments en l'espai i iniciació en la coordinació visuomotriu a través del contacte amb objectes i materials.
- ⇒ Iniciació en el control estàtic: respiració, relaxació.
- ⇒ La pinça digital.
- ⇒ El contacte corporal de la xiqueta i del xiquet amb els altres i les expressions d'afecte.
- ⇒ Accions relacionades amb les necessitats bàsiques de higiene, descans i alimentació.
- ⇒ Identificació i adequació d'estats emocionals a les diverses situacions: temps d'espera, xicotetes frustracions associades a la satisfacció de necessitats bàsiques i cures.
- ⇒ Accions bàsiques en la resolució de tasques senzilles i reptes amb demanda d'ajuda amb satisfacció pels progressos.
- ⇒ Xicotetes responsabilitats en jocs, situacions i activitats.

BLOC B: CONSTRUCCIÓ DE LA IDENTITAT I L' AUTONOMIA EN RELACIÓ AMB ELS ALTRES

- ⇒ Adaptació al grup social de l'escola.
- ⇒ Interés per conèixer altres persones.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ⇒ Inici de l'adquisició de normes bàsiques de convivència: saludar i acomiadar-se, respecte per l'espai personal i les pertinences dels altres...
- ⇒ Regulació del propi comportament en determinades situacions de la vida escolar : escoltar, cuidar el material...
- ⇒ Iniciativa i gust per conquerir l'autonomia i col·laborar amb l'adult en activitats quotidianes.
- ⇒ Gust pel bon treball i per l'esforç.
- ⇒ Identificació del grup de pertinença i l'establiment de relacions afectives amb els altres membres del grup.

4.1.2. DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

SABERS BÀSICS

BLOC A: OBSERVACIÓ I EXPERIMENTACIÓ DE L'ENTORN IMMEDIAT FÍSIC I NATURAL

- ⇒ Les propietats elementals dels objectes: textura, temperatura, grandària, olor...
- ⇒ Agrupacions dels objectes amb una característica comuna.
- ⇒ Relació entre objectes i comparacions senzilles.
- ⇒ Exploració i manipulació d'objectes: estrènyer, colpejar, refredar, calfar...
- ⇒ Descobriment d'objectes i les seues funcionalitats.
- ⇒ Percepció del temps mitjançant les rutines diàries.
- ⇒ Aproximació a la seqüència numèrica.
- ⇒ Percepció dels elements en l'espai en relació amb el propi cos i amb els objectes que l'envolten.
- ⇒ Reconeixement d'objectes propis, col·lectius i dels altres.
- ⇒ Quantificadors bàsics contextualitzats.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

BLOC B: CURIOSITAT , INICIACIÓ AL PENSAMENT CIENTÍFIC I AL RAONAMENT LÒGIC DES DE LA CREATIVITAT

- ⇒ Identificació i característiques bàsiques d'animals de l'entorn pròxim.
- ⇒ Interacció amb els altres i amb l'entorn.
- ⇒ Observació, experimentació i curiositat sobre l'entorn. La intencionalitat.
- ⇒ Iniciació al sentit espacial i numèric.
- ⇒ Cura i necessitats bàsiques de plantes.
- ⇒ Temps atmosfèric: pluja, calor i fred.
- ⇒ Els materials naturals: fusta, pedra, sorra, fibres vegetals...
- ⇒ Primeres nocions relacionades amb el respecte i la cura del medi natural: estalvi d'aigua, reciclatge, cura d'éssers vius...

BLOC C: VALORACIÓ, RESPECTE, CURA I ACCIÓ SOBRE L'ENTORN

- ⇒ Els elements i els fenòmens naturals del seu entorn.
- ⇒ Efecte de les accions pròpies en el medi físic i natural.
- ⇒ Les cures de l'entorn i dels éssers vius.

4.1.3. COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

SABERS BÀSICS

BLOC A: DESCOBRIMENT DELS LLENGUATGES

- ⇒ La llengua oral com a expressió comunicativa: necessitats bàsiques, preferències...
- ⇒ La imatge i el so en l'entorn físic.
- ⇒ Cançons i altres manifestacions musicals.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ⇒ El soroll, el silenci i la música.
- ⇒ La música com a mitjà de transmissió de coneixements.
- ⇒ Vocabulari general i específic dels àmbits d'experiència.
- ⇒ Comprensió de frases i missatges senzills.
- ⇒ Materials, colors, textures, tècniques i procediments plàstics i artístics.
- ⇒ Interacció en activitats de grup: escoltar i parlar.
- ⇒ Iniciació a l'adequació del to de veu.
- ⇒ Joc simbòlic com a mitja d'expressió.
- ⇒ Aproximació als codis de representació gràfica (dibuix, imatges, símbols...)

BLOC B: POSSIBILITATS COMUNICATIVES I EXPRESSIVES DEL LLENGUATGE VERBAL

- ⇒ Manipulació autònoma de contes i llibres i cura d'aquests.
- ⇒ Escolta activa i comprensió de paraules i missatges orals senzills en les dues llengües oficials.
- ⇒ Interés per participar en interaccions orals.
- ⇒ El llenguatge oral en situacions quotidianes: necessitats, emocions i vivències.
- ⇒ Traços que condueixen a la llengua escrita: el gargot.
- ⇒ Observació i manipulació de textos i imatges en diversos formats: llibres, revistes, cartells, bits...
- ⇒ Identificació i funcionalitat d'instruments TIC: ràdio-cd, televisió, mòbils, càmera de fotos...
- ⇒ Interés i curiositat per les TIC.
- ⇒ La comunicació de fets, sentiments, emocions i vivències amb produccions plàstiques realitzades amb tècniques senzilles descobrint el color, la forma i la textura.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ⇒ Plaer per explorar diferents tècniques i materials plàstics.
- ⇒ El llenguatge no verbal i l'expressió de sentiments i emocions.
- ⇒ El gest com a eina de comunicació.

BLOC C: PATRIMONI I CULTURA

- ⇒ Textos populars: cançons de bressol, retafiles, etc. com a transmissores de la cultura.
- ⇒ El llenguatge oral en representacions i dramatitzacions.
- ⇒ Escolta, comprensió e interès de diversos gèneres literaris (retafiles, cançons de bressol, endevinalles, teatre, llegendes, faules... sense estereotips com a font de plaer i aprenentatge.
- ⇒ Festes i celebracions tradicionals de l'entorn cultural i social immediat: Nadal, Falles, Carnestoltes, Pasqua, dia de la Pau...
- ⇒ Convivència amb la diversitat lingüística i cultural de l'aula i de l'entorn.
- ⇒ Observació i identificació de personatges en dramatitzacions curtes i teatres diversos.

4.2. NIVELL 2: DE 2 A 3 ANYS

CREIXEMENT EN HARMONIA

SABERS BÀSICS

BLOC A: CONSTRUCCIÓ DE LA IDENTITAT I L'AUTONOMIA AMB SI MATEIX

- ⇒ Parts del cos: parts de la cara, del cap, dels braços, de les mans, dels dits, de la panxa, del melic, del genoll, de les cames, dels peus...
- ⇒ La pinça digital i la coordinació ocular i manual.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ⇒ Els sentits com a mitjà de percepció.
- ⇒ Situacions posturals.
- ⇒ La relaxació global i segmentària.
- ⇒ Iniciació en el control estàtic: respiració, relaxació, tonicitat i autocontrol.
- ⇒ Control dinàmic: moviments lliures, desplaçaments en l'espai i coordinació visual i motriu.
- ⇒ Accions relacionades amb l'alimentació, la higiene i el descans.
- ⇒ Satisfacció pels progressos assolits generadors de seguretat i confiança.
- ⇒ Adaptació a l'entorn escolar.
- ⇒ Xicotetes responsabilitats en jocs, situacions i activitats.
- ⇒ Hàbits, actituds i coneixements per al creixement personal i la vida saludable.

BLOC B: CONSTRUCCIÓ DE LA IDENTITAT I L'AUTONOMIA EN RELACIÓ AMB ELS ALTRES

- ⇒ El joc motor, simbòlic, social i individual...
- ⇒ Interés a conèixer altres persones.
- ⇒ Vinculació afectiva amb les persones de referència.
- ⇒ Estratègies per a proposar, comunicar-se, participar en diferents situacions i gestionar possibles conflictes.

4.2.2. ÀREA 2: DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DEL ENTORN

SABERS BÀSICS

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

BLOC A: OBSERVACIÓ I EXPERIMENTACIÓ DE L'ENTORN IMMEDIAT FÍSIC I NATURAL

- ⇒ Les propietats elementals dels objectes: color, forma, textura, grandària...
- ⇒ Les agrupacions dels objectes i primeres classificacions, relacions d'ordre, correspondència i comparació.
- ⇒ Successió temporal.
- ⇒ Sensacions dels elements que formen part del seu entorn pròxim a través de les possibilitats perceptives.
- ⇒ Experimentació, manipulació i observació, iniciació a la investigació científica.
- ⇒ Ubicació espacial dels objectes i d'un mateix: nocions espacials elementals.

BLOC B: CURIOSITAT, INICIACIÓ AL PENSAMENT CIENTÍFIC I AL RAONAMENT LÒGIC DES DE LA CREATIVITAT

- ⇒ Les característiques generals d'alguns animals comuns: aspecte, alimentació, ecosistema...
- ⇒ Interacció entre els altres i l'entorn.
- ⇒ La identificació d'animals i de plantes del propi entorn: atenció i respecte.
- ⇒ La matèria inerta.
- ⇒ L'observació del temps atmosfèric: pluja, calor, fred, vent, neu, nuvolat...
- ⇒ Gaudi i gust per les activitats a l'aire lliure en contacte amb la natura.
- ⇒ Hàbits relacionats amb el respecte i la cura del medi natural: estalvi d'aigua, reciclatge, cura d'essers vius...
- ⇒ Observació, experimentació i curiositat davant allò que ens envolta.
- ⇒ La seqüència numèrica: memorització de l'1 al 10, aproximació a les grafies de l'1 i del 2, iniciació al recompte d'objectes.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

BLOC C: VALORACIÓ, RESPECTE, CURA I ACCIÓ SOBRE L'ENTORN

- ⇒ La identificació dels primers grups socials amb els quals viu i es relaciona: família, classe i escola.
- ⇒ Elements i fenòmens naturals del seu entorn.
- ⇒ Les normes bàsiques de convivència amb els grups socials: compartir, escoltar, ajudar, esperar, atendre...
- ⇒ Les primeres organitzacions socials: la família, l'escola i la casa.
- ⇒ La no discriminació per raons de sexe: treball de les persones, tasques de la llar, rols familiars...
- ⇒ Observació i atenció a manifestacions, successos i esdeveniments de l'entorn del què forma part.

4.2.3. ÀREA 3: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

SABERS BÀSICS

BLOC A: DESCOBRIMENT DELS LLENGUATGES

- ⇒ Els objectes d'ús compartit com a mediadors simbòlics en els primers contextos d'interacció.
- ⇒ L'ús de la llengua oral per a comunicar-se i expressar-se.
- ⇒ Interacció en activitats de grup: escoltar i parlar.
- ⇒ El llenguatge com a eina per a aprendre a actuar en col·laboració amb els altres.
- ⇒ Conceptes i vocabulari lligats a l'adquisició dels coneixements.
- ⇒ L'entonació i la pronunciació.
- ⇒ L'aplicació i l'ús adequat de normes bàsiques de convivència.
- ⇒ La participació en activitats de grups en què interactua.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ⇒ El llenguatge plàstic com a mitjà de comunicació i representació.
- ⇒ L'experimentació i el descobriment dels elements del llenguatge plàstic (color, forma, textura...).
- ⇒ La comunicació de fets, sentiments, emocions i vivències amb produccions plàstiques realitzades amb tècniques senzilles.
- ⇒ Adequació del to de veu en diferents situacions socials.
- ⇒ El descobriment d'obres plàstiques de l'entorn.
- ⇒ Discriminació auditiva.
- ⇒ Les cançons populars, danses, cançons de folklore, contemporànies, de ball i les audicions musicals.
- ⇒ L'expressió d'emocions mitjançant la música.
- ⇒ Possibilitats del cos per a expressar i comunicar sentiments i emocions.
- ⇒ La representació espontània i induïda de personatges, fets i situacions senzilles de individualment i grupalment de la vida quotidiana.

BLOC B: POSSIBILITATS COMUNICATIVES I EXPRESSIVES DEL LLenguATGE VERBAL

- ⇒ Escolta, manipulació i observació autònoma de narracions escrites.
- ⇒ Observació i manipulació de textos i imatges: llibres, revistes, cartells...
- ⇒ Els diferents suports de la llengua oral: cançons, àudios, videocontes...
- ⇒ Sons, expressió sonora i articulació de les paraules. Jocs d'imitació, lingüístics i de percepció auditiva.
- ⇒ Llenguatge oral: expressió de necessitats, emocions i vivències, primeres converses...
- ⇒ Interés per participar en interaccions orals i situacions quotidianes de comunicació. (Bon dia, demar permís, demanar joguets, joc simbòlic...)

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ⇒ L'ús d'instruments TIC en l'aprenentatge i en la vida quotidiana.
- ⇒ L'acostament a produccions infantils senzilles i breus mitjançant les TIC.

BLOC C: PATRIMONI I CULTURA

- ⇒ La llengua en la transmissió de la cultura.
- ⇒ Recitar textos literaris molt senzills: ritme, rima...
- ⇒ L'ús del llenguatge relacionat amb uns altres sistemes de representació com ara la cançó o les dramatitzacions.
- ⇒ El descobriment de la diversitat lingüística i cultural de l'entorn.
- ⇒ Respecte per la diversitat lingüística i cultural de l'entorn.
- ⇒ L'adquisició i reforçament de les realitzacions i dels valors de la cultura valenciana.
- ⇒ Observació i identificació de personatges en dramatitzacions curtes i teatres diversos.

5. ELEMENTS TRANSVERSALS

El Decret 100/2022, de 29 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'educació infantil, promou que "les programacions didàctiques desenvolupen sabers bàsics des de la perspectiva de la tolerància, la solidaritat, la responsabilitat (particularment en el consum i comportament vial), la pau, la salut, la sostenibilitat i la igualtat entre els sexes, de manera que facilite el desenvolupament intel·lectual, afectiu i social dels xiquets i de les xiquetes, i els ajude a relacionar-se amb els altres i a aprendre les pautes de convivència".

Els valors són continguts que impregnen tota l'acció educativa i que estan orientats al desenrotllament integral de la persona.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

Aquells valors que considerem més rellevants en aquesta etapa vital del nostre alumnat de formació de la seua identitat són els relacionats amb l'educació emocional i les habilitats socials.

El treball col·laboratiu, el respecte als altres, l'empatia, la igualtat i la no discriminació, el sentiment de pertinença al grup, les habilitats de resolució pacífica de conflictes, el reconeixement i la gestió de les emocions, la iniciativa i la participació, etc. són tractats amb especial cura en aquest cicle.

D'una altra banda, els relacionats amb el medi ambient i la sostenibilitat són especialment rellevants en la societat actual i estan presents en la vida quotidiana de l'escola.

Aquests valors, juntament amb els relacionats amb l'atenció de la salut, l'educació vial, la importància de la creativitat, de la curiositat, etc. impregnaran tota la tasca educativa i la vida diària escolar.

Pel que fa al nostre cicle, es basarem en els objectius de desenvolupament sostenible de la agenda 2030, per dur a terme un treball globalitzat donat que els continguts axiològics es troben inmersos dins dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) i impregnen tota la nostra acció educativa.

A continuació, es relaciona cada objectiu de desenvolupament sostenible amb el ODS-4 (educació), (pres i adaptat de l'Assemblea General de les Nacions Unides, 2014 i 2015; ICSU i ISSC, 2015):

ODS-1. Fi de la pobresa: l'educació és fonamental per a traure de la pobresa les persones; és important la mobilització de recursos que posen en pràctica programes i polítiques econòmiques, socials i educatives dirigides al fet que les persones superen la pobresa i isquen d'aquesta.

ODS-2. Fam zero: l'educació exerceix un paper clau per a ajudar les persones a avançar cap a mètodes agrícoles sostenibles i entendre la nutrició; l'accés al coneixement de xicotets productors agrícoles i ramaders s'estima que podria duplicar la seua producció i, per tant, els seus ingressos.

ODS-3. Salut i benestar: l'educació pot marcar la diferència en qüestions bàsiques per a la salut com evitar la mortalitat infantil, millorar la salut reproductiva, la propagació de

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

malalties, el foment d'estils de vida saludables i de benestar; l'accés a una educació de qualitat ha d'ajudar a l'accés universal als serveis de salut sexual i reproductiva.

ODS-5. Igualtat de gènere: es troba de manera implícita en tot l'objectiu (principi i fi de l'educació). La generalització de l'educació entre les dones adultes i les xiquetes és particularment important per a aconseguir l'alfabetització bàsica, millorar les actituds i aptituds participatives i en l'accés de la millora en la qualitat de vida. Les lleis i polítiques educatives han de ser dissenyades per a promoure la igualtat de gènere i l'apoderament de totes les dones i les xiquetes en tots els nivells.

ODS-6. Aigua neta: l'educació augmenta l'actitud i la capacitat per a utilitzar els recursos naturals de manera més sostenible, promovent la higiene personal; la formació permetria una major participació de les comunitats locals en la millora de la gestió de l'aigua i el seu sanejament.

ODS-7. Energia assequible i no contaminant: els programes educatius, de manera particular les vies formatives no formals i informals, poden promoure una millor conservació de l'energia i l'ús de fonts energètiques renovables.

ODS-8. Treball decent i creixement econòmic: la vinculació existent entre el nivell educatiu i la fortalesa econòmica, l'esperit emprenedor (empresarial), les actituds cap al mercat de treball són clares i directes.

ODS-9. Indústria, innovació i infraestructures: l'educació és bàsica en l'adquisició de les competències necessàries per a la construcció d'infraestructures amb elevada resiliència i una industrialització més sostenible.

ODS-10. Reducció de les desigualtats: de manera implícita en tot l'objectiu (principi i fi de l'educació). Quan l'accessibilitat a l'educació es facilita, s'ha demostrat la seua influència en la millora de la situació econòmica personal i de desigualtat social.

ODS-11. Ciutats i comunitats sostenibles: l'educació ha de proporcionar les competències i habilitats participatives perquè les persones puguin ajudar en la configuració i el

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

manteniment de ciutats sostenibles i aconseguir resiliència davant situacions de desastre; l'educació permetria a les persones desenvolupar criteris i capacitats per a intervindre en la planificació i gestió participativa, integrada i sostenible dels assentaments humans.

ODS-12. Producció i consum responsables: l'educació ha de constituir el pilar que marque de manera crítica les pautes de comportament que han d'existir per a aconseguir una producció de béns i inputs sostenibles, perquè els consumidors compreguen que aqueixa producció permet una millor gestió dels residus; l'educació ha d'incidir sobre la manera d'evitar el balafament alimentari, realitzar activitats de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització de deixalles i residus, donant formació per a un vertader desenvolupament sostenible.

ODS-13. Acció pel clima: l'educació constitueix l'activitat humana clau per a la comprensió de l'impacte del canvi climàtic sobre el planeta i, per tant, sobre l'ésser humà, ajudant a l'adaptació i mitigació dels seus efectes, sobretot a nivell local; l'educació ha de millorar i ajudar en la sensibilització i la capacitat personal, comunitària i institucional respecte a la mitigació de les conseqüències del canvi climàtic.

ODS-14. Vida submarina: la importància de l'educació en la creació de consciències sobre el medi marí és fonamental, i també, per al desenvolupament i creació de consensos actius sobre l'ús racional i sostenible dels seus recursos.

ODS-15. Vida d'ecosistemes terrestres: l'educació ha d'incrementar les competències i capacitats per a desenvolupar formes de vida sostenibles per a la conservació dels recursos naturals i la diversitat biològica, en particular en entorns vulnerables amenaçats per la pressió humana.

ODS-16. Pau, justícia i institucions sòlides: l'accés a una educació de qualitat ha de facilitar l'aprenentatge social com a mitjà per a aconseguir societats més participatives, inclusives i justes, amb la finalitat d'aconseguir la coherència social; el procés educatiu ha de garantir la protecció de les llibertats i drets fonamentals i l'accés públic i lliure a la informació.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ODS-17. Aliances per a aconseguir els objectius: l'aprenentatge permanent al llarg de la vida ha de desenvolupar capacitats per a comprendre i promoure polítiques i pràctiques per al desenvolupament sostenible; l'acte educatiu ha de promoure l'ús i desenvolupament de tecnologies racionals, des del punt de vista ecològic, facilitant la seua divulgació, difusió i transferència.

Tots aquests compromisos de l'educació amb la resta de ODS necessiten nous enfocaments que facen repensar l'educació com a motor d'empenyiment en la millora del benestar humà i el desenvolupament global sostenible (UNESCO, 2016).

Per a aprofitar el potencial de l'educació com a agent transformador, és necessari que els sistemes educatius evolucionen, adoptant el desenvolupament sostenible i els processos innovadors per a una educació per a la sostenibilitat ambiental i social com a elements curriculars bàsics i punts de trobada per al desenvolupament de noves competències educatives per a aconseguir els ODS.

6. METODOLOGIA

D'acord amb la LOE (LOMLOE), i amb Decret 100/2022, de 29 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'educació infantil, la metodologia de treball es basarà en les experiències, les activitats i el joc, i fomentarà un ambient d'afecte i confiança, per potenciar l'autoestima i la integració social dels alumnes. A més, les característiques funcionals del pensament global infantil exigeix organitzar l'acció didàctica des d'una perspectiva globalitzadora.

6.1 CRITERIS I ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

A més de la inspiració pedagògica de Maria Montessori, Emmi Pikler, Aucouturier, Elionor Goldchmied, la filosofia Reggio Emilia, el mètode Waldorf, el sistema Amara Berri i les aules Snoezelen de Verheul i Hulsegge, les teories constructivistes de Glaserfelds, Piaget

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

i Vygotski, l'aprenentatge significatiu d'Ausubel i la concepció pedagògica de l'Escola Nova són les principals bases en les quals es basen els criteris metodològics de l'acció pedagògica del centre:

Activitat i autonomia: els xiquets i les xiquetes aprenen manipulant, investigant, explorant, observant i utilitzant l'assaig i l'error. Com deia Emmi Pikler "El xiquet o la xiqueta que aconsegueix alguna cosa pels seus propis mitjans adquireix una altra classe de coneixement que qui que rep la solució feta". Considerem als xiquets i a les xiquetes com a éssers actius, agents del seu propi aprenentatge.

Motivació i curiositat: cal afavorir situacions i experiències que capten l'interés dels xiquets i de les xiquetes i estimulen la seua curiositat innata. Com afirma el neurocientífic Francisco Mora, el cervell sol pot aprendre si hi ha emoció, l'atenció s'alimenta de la novetat.

Individualització i diversitat: cal partir dels coneixements i habilitats previs de l'alumnat, dels seus interessos, del seu bagatge emocional, de les seues circumstàncies familiars, socials i personals, de l'estil d'aprenentatge predominant de cadascun per tal d'adequar el procés d'ensenyament i aprenentatge i aconseguir aprenentatges significatius, tot respectant sempre els diferents ritmes de cada xiqueta i de cada xiquet.

Socialització: integrar el context social i cultural en el qual viuen l'alumnat en l'acció educativa, afavorir les relacions entre els iguals i amb els adults, desenvolupar l'ús de les normes de convivència bàsiques, iniciar el desenvolupament de les habilitats socials, etc. és primordial per potenciar el desenvolupament social de les xiquetes i dels xiquets i afavorir el creixement del grup. Cal fomentar experiències d'aprenentatge que afavorisquen la interacció interpersonal, la integració i el treball col·laboratiu amb diferents tipus d'agrupació.

Intuïció i enfocament vivencial: utilitzarem els sentits i l'experiència personal com les principals vies perquè l'enteniment capte la realitat i, per tant, els aprenentatges. Partirem, sempre que siga possible, de l'observació, l'exploració i la manipulació directa de la realitat.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

Creativitat: cal afavorir situacions que creen la necessitat de plantejar nous problemes i de resoldre'ls en buscar diferents alternatives. Planificarem activitats obertes en les quals cada xiquet i cada xiqueta actue de manera singular i original amb total llibertat per tal de desenrotllar la seua capacitat imaginativa, creadora i transformadora.

Joc: com van expressar Lagúia i Vidal, el joc és més que un plaer, és una necessitat vital i la primera eina dels xiquets i de les xiquetes per conèixer-se a si mateix i el món que li envolta. El joc simbòlic, els jocs de construcció, el joc motor i els jocs d'experimentació són els tipus de joc predominants en aquesta edat. L'organització i ambientació dels espais afavorirà situacions en les quals es desenvolupen aquests tipus de joc lliurement i espontàniament.

Sense deixar de banda les metodologies actives on prima el aprenentatge manipulatiu i vivencial, on els menuts aprenen a través del moviment, siga un moviment més corporal o un moviment més precís i controlat. Poder manipular i sentir el material aporta unes connexions molt més potents, ja que l'aprenentatge arriba a partir de la pròpia experiència.

Tot i que per a plantejar aquest tipus de metodologia es fem servir de les teories neurocientífiques i neurodidàctiques que ens han permés conèixer de més a prop com aprèn el cervell per desenvolupar millor el potencial de cada xiquet o xiqueta.

Tractarem de fer propostes obertes que permeten que el xiquet o la xiqueta regule el nivell d'aprenentatge pel qual està preparat, això també les fa més inclusives, seguint els criteris de DUA (Disseny universal d'aprenentatge) per fer aconseguir un alumnat més motivat, informat i amb estratègies suficients per assolir lliurement nous aprenentatges.

6.2. EL TEMPS

Horari

El temps ha d'organitzar-se de manera que puga donar resposta a les necessitats biològiques d'higiene, de descans, de seguretat, de relació, de comunicació, entre d'altres". Per tant, la distribució horària de les activitats diàries de l'aula és flexible ja que partirem de les experiències proposades, de les necessitats bàsiques i dels ritmes dels

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

xiquets i de les xiquetes per tal d'organitzar la jornada escolar atenent a la totalitat dels àmbits d'experiència des d'un enfocament globalitzador, i no d'un horari rígid amb períodes estipulats per a cada àrea.

Seqüenciació de les situacions d'aprenentatge

En la seqüenciació dels continguts al llarg del curs, cal tindre en compte:

- ✓ El calendari escolar.
- ✓ El principi de gradualitat i progressió dels aprenentatges.
- ✓ L'estructura interna i les connexions dels sabers bàsics desenvolupats.
- ✓ El nivell de desenvolupament dels alumnes i les capacitats i coneixements previs.
- ✓ Els centres d'interés més comuns i motivadors en l'alumnat d'aquesta edat.
- ✓ Els esdeveniments culturals, socials i naturals de l'entorn.

6.3 ESPAI

El decret 21/2019, que regula l'organització i el funcionament de les escoles infantils de primer cicle públiques, recull els criteris que han de prevaldre en l'organització espacial d'aquests centres de manera molt específica.

“ L'ambient i els espais del centre s'han d'organitzar i preparar de manera que permeten que el xiquet i la xiqueta es troben en un ambient acollidor, segur i estable, que els faciliten els primers reconeixements i contactes amb el nou entorn, que els ajuden a relacionar-se amb els altres i que donen una resposta clara a les seues necessitats.

Hi ha d'haver un espai on els xiquets i les xiquetes s'expressen lliurement amb la música, la pintura i els seus múltiples llenguatges.

D'altra banda, els espais han d'oferir als xiquets i a les xiquetes la possibilitat que construïsquen per ells mateixos estructures, ambients, etc. per a fomentar la seua creativitat.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

Els espais han de ser lluminosos, preferiblement diàfans, i no han d'estar saturats de materials, objectes, colors, etc.

Caldrà diferenciar els espais d'aprenentatge o els racons específics d'activitat.

L'organització dels espais i la distribució dels recursos han de ser flexible i es fa amb la finalitat de:

- a) Permetre el desplaçament autònom del xiquet o de la xiqueta per a afavorir la seua llibertat de moviment i la riquesa de possibilitats que conviden al recolliment, al descans, al joc manipulador, a la interacció i la cooperació amb l'altre..., i també, d'altres per a la descàrrega i l'expansivitat.
- b) Cobrir i possibilitar les necessitats fisiològiques del xiquet o de la xiqueta.
- c) Permetre el treball autònom i facilitar l'acció de grup.
- d) Respondre a les necessitats d'exploració, d'experimentació i de joc".

La disposició de l'espai ha de proporcionar un ambient que possibilita el desenvolupament integral del xiquet i de la, pel que fa als aspectes sensorials, perceptius, motors, de necessitats fisiològiques i de relacions socials, afectivitat i comunicació.

En partir del fet que no hi ha una organització ideal, l'educador o l'educadora s'encarregarà de buscar la més adequada per a les característiques del seu grup d'acord amb les condicions materials de les quals disposa.

Les instal·lacions multisensorials

Els xiquets i les xiquetes d'educació infantil aprenen principalment amb l'experimentació i la manipulació sobre els objectes del seu entorn i són capaços, amb la nostra ajuda, d'obtenir informació, formular hipòtesis (causa-efecte), establir relacions, comprendre,

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

generalitzar... i poden fer-ho gràcies a la interacció amb els objectes i els elements de l'entorn.

En les aules multisensorials preparem un espai enriquit per a l'aprenentatge, basat en la teoria de les intel·ligències múltiples de Gadner i el seu projecte Spectrum. Es prepara l'espai amb materials i propostes contextualitzades al voltant del centre d'interés de les estacions de l'any, que inviten a crear, construir, classificar, experimentar, produir ritmes i sons, plasmar en imatges o formar produccions artístiques, etc. en un ambient que emula un entorn natural. L'espai invita a establir relacions interpersonals i interaccions socials però també compta amb espais adequats per a la introspecció i la individualitat.

En la base de les nostres aules multisensorials, estarien les aules Snozelen utilitzades, en el seu origen, per a l'estimulació sensorial de persones amb discapacitat en un espai interior amb uns estímuls controlats que afavoreixen la percepció de sensacions i conviden a l'aprenentatge per descobriment en un procés de desenvolupament harmònic i global.

L'activitat dels infants en aquest espai no està dirigida per l'adult, que adopta un paper passiu i no directiu. Es tracta d'acompanyar l'alumnat en el seu descobriment de les propietats dels objectes i les seues relacions, d'ajudar-los a formular hipòtesis senzilles i extraure conclusions, d'observar i registrar com es relaciona cada xiquet o cada xiqueta amb els materials i activitats al seu abast, com es relaciona amb la resta, com desenvolupa la seua creativitat, com investiga i experimenta, quin tipus de propostes el resulten més atractives (visuals o plàstiques, musicals, lògic matemàtiques, *kinestèsiques*, científiques i naturals, interpersonals o col·laboratives...). Amb aquestes observacions, avaluem el desenvolupament de l'alumnat des d'una perspectiva formativa i continua, la planificació de l'espai i l'adequació dels materials i de les activitats proposades per tal de modular la resposta educativa més adequada en cada moment i

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

extraure unes propostes que serveixen per millorar i aprofundir en aquest procés d'investigació.

Les activitats proposades per desenvolupar cada una de les vuit intel·ligències de Gardner inclouen:

- ☞ *Natural*: elements naturals per explorar i col·leccionar (pinyes, fustes, fulles, bolets, flors, fruits, pedres, petxines...), animals de cautxú, ambientació en l'entorn natural que es pretén emular, minims...
- ☞ *Kinestèsica*: fulles per trepitjar, tires que pegen del sostre a terra com a una cortina, tires de paper per terra, boles de porexpan, peces soltes per apilar i construir, tubs de cartró per fer-los rodar, caixes folrades per introduir objectes, fruits per olorar, tastar, pelar...
- ☞ *Musical*: elements de percussió (fustes, tubs de cartró...), música ambiental, cançons relacionades...
- ☞ *Espacial*: fotos i imatges d'animals, ambientació cuidada amb colors harmònics, boles d'aigua de colors en borses tancades, pintura per xafar i mesclar, pintura fosforescent per pintar en paper continu, imatges i fotografies a les parets, panells de textures i colors...
- ☞ *Lingüística*: cançons i tirallongues, dramatitzacions, interaccions lingüístiques, cartells il·lustrats...
- ☞ *Lògic matemàtica*: elements naturals per contar, per classificar, per comparar... i contenidors de diferent grandària, recipients de diferents capacitats per fer transvasaments, oueres per ficar objectes i contar-los, trencaclosques senzills, objectes de diferent llargària, pes, grandària...
- ☞ *Interpersonal*: jocs de rol, construccions en equip, jocs d'amagar-se i buscar als altres, jocs per parelles...

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ☞ Intrapersonal: activitats reflexives tres cada sessió, (que es allò que més t'ha agradat, com t'has sentit...), espais per l'aïllament (caixes de cartró, casetes, iglú...), fotos dels alumnes per decorar l'espai, demanar-les ajuda per preparar l'espai i utilitzar les seues produccions plàstiques per ambientar l'espai...

6.4. MATERIALS

El decret 21/2019, que regula l'organització i el funcionament de les escoles infantils de primer cicle públiques estableix que:

“En l'exercici de l'autonomia pedagògica, correspon a l'equip educatiu adoptar els materials del currículum que hagen d'utilitzar-se en el desenvolupament dels diversos ensenyaments. (...) Els materials de l'infant han d'estar al seu abast. Es primaran els materials naturals i no estructurats”.

D'una altra banda, cal que els materials:

- ✚ Aporten un marc ambiental ric en estímuls, que afavorisca la interacció i estímul la curiositat infantil.
- ✚ Fomenten experiències significatives.
- ✚ Augmenten les possibilitats de desenvolupament dels xiquets i de les xiquetes.
- ✚ Presenten models de persones i comportaments no estereotipats o sexistes.
- ✚ Asseguren l'existència de referents culturals diversos existents, de manera que qualsevol xiqueta o xiquet puga veure's identificat i identifique la resta de cultures.

Els materials es conceben en sentit ampli, han de ser aportats per tota la comunitat educativa i promoure una educació activa, connectada als interessos i a les experiències dels xiquets i de les xiquetes, i han de ser, al mateix temps, facilitadors del treball amb diversitat de materials (fustetes, caixes de cartó, teles, farina...) i programacions obertes: projectes de treball, recerca en l'aula, recerca del medi, etc.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

En l'elaboració i la utilització de materials curriculars, les mestres i el personal educador hauran d'atendre's al que disposa l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual (text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, modificat per la Llei 21/2014, de 4 de novembre, sobre les cites, les ressenyes i la il·lustració amb finalitats educatives o d'investigació científica).

7. AVALUACIÓ

D'acord amb l'Ordre de 24 de juny de 2008, cal que l'avaluació en l'etapa d'educació infantil siga contínua, global i formativa, relacionada amb les capacitats expressades en els objectius de cicle i en els criteris d'avaluació del Decret 38/2008.

Cal considerar l'avaluació com a un procés sistemàtic de recollida d'informació rigorosa orientada a la revisió constant del procés d'ensenyança-aprenentatge del qual formen part els èxits aconseguits per l'alumnat, la intervenció educativa per aconseguir-los, la programació didàctica i el seu ajust constant. Per tant, es portarà a terme tant l'avaluació i seguiment de l'aprenentatge de l'alumnat, com de tot allò relacionat amb el procés d'ensenyança-aprenentatge.

En l'historial educatiu, cal incloure l'informe inicial (annexes 1 i 2), el qüestionari d'inici de l'escolaritat (annex 3), els informes trimestrals que cal entregar a les famílies i l'informe final de cicle (annex 4) pel que fa als criteris d'avaluació (annex 5).

Si fora necessari, l'avaluació dels alumnes amb necessitats educatives especials es regirà, amb caràcter general, amb les mateixes premisses esposades anteriorment, com regula l'Ordre de 24 de juny de 2008, de l'avaluació en l'etapa d'educació infantil.

El Decret 100/2022, de 29 de juliol del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'educación infantil i que referent a l'avaluació ens diu:

Pel caràcter de l'etapa, ha de ser global, formativa i contínua, compartida i valorar d'una manera global i integral la xiqueta i el xiquet en el seu procés de creixement com a persona. A la vegada, ha de proporcionar informació sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i tindre en compte la participació de diversos agents, amb la finalitat d'ajustar els aspectes que siguen necessaris per a millorar-lo. Per a fer-ho, s'estableixen

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

uns criteris d'avaluació per a cada àrea, que mostren el desenvolupament competencial que s'ha d'assolir a la fi de cada cicle.

Donat el caràcter no obligatori de l'etapa, serveixen de referents orientatius per a identificar el ritme i les característiques del progrés que es produeix, i proporcionen una informació valuosa per a desenvolupar la tasca de prevenció, detecció i intervenció, determinant en edats primerenques.

En l'Educació Infantil, l'observació i l'escolta són les tècniques que més informació faciliten i, juntament amb el procés de documentació pedagògica, permeten entendre què i com aprenen la xiqueta i el xiquet. Ajuden a visibilitzar l'aprenentatge entre iguals, amb les famílies, l'escola i, fins i tot, amb la comunitat; i enforteix els vincles i la seua participació en la vida de l'escola. La informació obtinguda s'ha de tindre en compte per a posteriors intervencions educatives.

El treball conjunt amb la família és un requisit essencial des d'un enfocament de participació activa en els aprenentatges que el currículum recull. Amb l'objectiu de respectar la responsabilitat fonamental de les mares, els pares, els tutors i les tutores legals en aquesta etapa i per a afavorir el desenvolupament integral dels infants, els centres d'educació infantil han de cooperar estretament amb les famílies, crear espais i propiciar temps per a la trobada i la cooperació.

AREA I: CREIXEMENT EN HARMONIA

- Identificar les parts del cos, les seues possibilitats i les característiques de manera global.
- Mostrar acceptació i respecte del propi cos i al dels altres.
- Explorar amb interès el prudència l'entorn a través del moviment lliure.
- Expressar necessitatd bàsiques.
- Relacions de confiança amb les persones pròximes.
- Reproduir conductes i situacions prèviament observades en l'entorn social pròxim.
- Portar a la pràctica rutines relacionades amb la cura personal i l'alimentació amb l'ajuda de la persona adulta quan siga necessària.
- Afrontar xicotetes adversitats, prendre decisions i sol·licitar ajuda quan calga.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

AREA II: DESCUBRIMET I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

- Observar i manipular sensorialment materials i objectes de l'entorn, des de la curiositat.
- Establir relacions senzilles entre objectes i materials sobre la base de les qualitats i dels atributs que tenen.
- Utilitzar els quantificadors bàsics més significatius relacionats amb les experiències quotidianes de joc i relació amb els altres.
- Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques tot partint del cos propi i dels elements i objectes de l'entorn.
- Mostrar interès per les activitats en contacte amb la naturalesa i la interacció amb alguns elements naturals.
- Identificar algunes característiques bàsiques dels elements i éssers vius de l'entorn natural i mostrar-hi respecte.
- Plantejar accions per a la resolució de problemes, tasques i reptes senzills.
- Identificar i anomenar els fenòmens atmosfèrics habituals en l'entorn i relacionar-los amb alguna conseqüència en la seua vida quotidiana.

AREA III: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

- Explorar les possibilitats expressives i comunicatives dels diferents llenguatges i utilitzar els seus mitjans materials propis per a expressar-se lliurement en diversos contextos.
- Establir i reforçar els vincles afectius amb els altres i participar amb interès en interaccions i en contextos quotidians de comunicació.
- Participar en situacions comunicatives i adequar la postura, el gest i els moviments a les intencions.
- Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.
- Utilitzar el llenguatge oral, mostrar interès per expressar-se, compartir sentiments, desitjos, emocions i vivències i mostrar curiositat pels diferents perfils lingüístics.
- Participar en activitats individuals o col·lectives relacionades amb diferents manifestacions artístiques i culturals.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

7.1. AVALUACIÓ DELS PROCESSOS EDUCATIUS

En el procés d'ensenyança-aprenentatge, incideixen aspectes estructurals, organitzatius i funcionals de l'aula i del centre educatiu. La coordinació del cicle, l'adequació d'horaris generals del centre, etc. seran avaluats per l'equip educatiu i l'organització de l'aula, la distribució d'espais, l'aprofitament dels recursos, l'adequació de les activitats proposades i tot allò relacionat amb l'àmbit de l'aula serà avaluat per la tutora o el tutor.

L'avaluació del procés d'ensenyança-aprenentatge recollirà aquestes dimensions:

- ✓ **Planificació de l'ensenyament en la programació didàctica de l'aula:** relació amb el projecte curricular de cicle, elaboració, contingut, flexibilitat en l'aplicació, etc.
- ✓ **Metodologia utilitzada:** agrupaments, materials didàctics, distribució dels espais, adequació de la temporalització, tipologia i caràcter globalitzador de les activitats i els procediments, motivació, clima de l'aula, utilització dels recursos externs al centre educatiu, etc.
- ✓ **Procés d'avaluació:** tècniques i recursos utilitzats, instruments, ús de la informació obtinguda, etc.
- ✓ **Atenció a la diversitat:** personalització de l'atenció a l'alumnat, relació amb els equips d'atenció primera i altres especialistes de la zona o del centre educatiu, adaptacions d'accés al currículum, mesures de reforç, etc.
- ✓ **Relacions amb les famílies:** reunions realitzades, planificació d'activitats amb la col·laboració de les famílies, instruments d'informació i vies de comunicació entre les famílies i el docent o la docent, etc.

7.2. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENTATGE

L'avaluació de l'alumnat s'expressarà amb termes qualitatius i recollirà els progressos efectuats pels alumnes i per les alumnes. Es portarà a terme en diferents moments:

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- ✓ **Avaluació inicial:** l'objectiu primordial es obtindrà informació precisa del punt de partida de la xiqueta o del xiquet quan comença el curs després de les vacances o quan s'incorpora al centre educatiu per primera vegada per tal de detectar els coneixements previs, l'estadi maduratiu, etc.
- ✓ **Avaluació formativa:** per regular, orientar i corregir el procés educatiu amb les dades obtingudes sistemàticament.
- ✓ **Avaluació compartida:** es tindrà en compte tots les persones a nivell educatiu que intervinguen dins de l'aula per poder dur a terme una avaluació el més pròxima possible a les seues necessitats.
- ✓ **Avaluació final:** la informació obtinguda en aquest moment determinarà si l'alumnat ha assolit els objectius proposats tant en la proposta del currículum, com els objectius didàctics de les programacions didàctiques. Es tindran en compte els criteris generals d'avaluació plantejats (annex 5). A final del curs, es realitzarà l'informe de final de cicle.

7.3. TÈCNIQUES I INSTRUMENTS

- ✓ **Observació:** diari d'aula, anecdotaris, registres sistemàtics i escales, fotos i vídeos i anàlisi dels treballs i de les produccions de l'alumnat.
- ✓ **Entrevista:** qüestionaris a les famílies i a uns altres professionals que tinguen relació amb el desenvolupament educatiu del xiquet o de la xiqueta (equips d'atenció primera, equips psicopedagògics, serveis socials, etc).

Considerem l'avaluació com una fase important del procés educatiu. Al llarg d'aquest nivell, ha de ser vista com un procés continuat i sistemàtic que segueix l'evolució del xiquet o de la xiqueta, i valorarà, dia a dia, el seu ritme de maduració i l'adquisició d'hàbits i aprenentatges.

L'avaluació ha de servir-nos per a millorar i adequar la intervenció pedagògica a les necessitats cada alumne o alumna.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

Per aquest motiu, haurà d'anar orientada a tots els elements que constitueixen el procés d'ensenyança-aprenentatge (xiquets i xiquetes, educadors i educadores, recursos, organització i metodologia).

Les característiques que hauran de marcar el procés d'avaluació en aquest nivell són:

- + **Global**, és a dir, estar referida al conjunt de les capacitats expressades en els objectius que ens proposem.
- + Ser **individual**, de manera que ens permeta captar les diferències individuals i els diferents ritmes de desenvolupament.
- + **Contínua**, la qual cosa ens possibilitarà orientar i corregir el procés educatiu de manera regular.
- + **Formativa**: ha de servir-nos per millorar la nostra tasca educativa a diari, i per donar una resposta correcta i actualitzada.
- + **Compartida**: tots els membres de la comunitat educativa han de reunir-se i cooperar per posar en comú, les seues opinions sobre l'alumnat que hi tenen.

Els instruments d'avaluació dels quals ens podem servir són:

- ❖ **Avaluació inicial**: una sèrie de pautes d'observació, que serviran com a model al docent per a conèixer l'estat inicial del xiquet o de la xiqueta al començament del curs. Juntament amb aquest instrument d'avaluació, es trobarien l'entrevista inicial amb els pares i l'observació directa del xiquet o de la xiqueta durant els primers dies (pautes d'observació de l'adaptació a l'escola).
- ❖ **Avaluació contínua**: registres d'observació sistematitzats per a cada unitat didàctica o projecte de treball, que tindran com a base els objectius didàctics proposats en cada moment.
- ❖ **Avaluació formativa**: té una funció formativa perquè ha de contribuir a millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge de totes les persones professionals de l'educació infantil amb la recollida d'informació que permetrà:
 - Conèixer i entendre com es desenvolupa i aprenen el xiquets i les xiquetes.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

- Saber en quin moment del procés de desenvolupament i d'aprenentatge es troba cada xiquet o xiqueta per a comprendre i donar resposta a les seues necessitats, interesos, motivacions i facilitar el màxim desenvolupament de les seues capacitats.
- Reflexionar sobre la pròpia practica educativa per valorar-la i ajustar-la o millorar-la.

Els xiquets i les xiquetes han de participar en la seua pròpia valoració i regularització del procés d'ensenyament– aprenentatge.

Les mares, pares, els tutors i les tutores han de participar i donar suport a l'evolució del procés educatiu dels seus fills, de les seues filles, dels seus tutelats i de les seues tutelades. A més a més, han de conèixer les decisions pel que fa a l'evaluació i col·laborar en les mesures que adopten els centres per a facilitar el seu progrés educatiu.

- ❖ **Avaluació compartida:** es tindran en compte tots el criteris de les persones que ens acompanyen dins de l'aula o fora per realitzar una avaluació més ajustada de l'alumnat.
- ❖ **Avaluació final:** registre d'observació basat en els criteris d'avaluació del cicle.

S'haurà d'avaluar, a més, la distribució i l'organització espacial i temporal, ja que són factors que influeixen en el procés d'ensenyança-aprenentatge i poden potenciar o entorpir la seua qualitat.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ANNEXES

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ANNEX 1

AVALUACIÓ INICIAL 1-2 ANYS

Curs: _____ Nivell: _____

Escolarització prèvia SÍ/NO. Llengua/llengües del nucli familiar: _____

Nom: _____ Cognoms: _____ Data de naixement: _____

	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Gateja.			
Camina amb autonomia.			
Roman assegut sense recolzament.			
Es volta quan està gitat.			
Agafa objectes amb la pinça digital.			
Puja escales gatejant o agafant-se de la mà de l'adult.			
Gira el cap per buscar l'origen d'un soroll.			
Pronuncia 2 paraules, com a mínim.			
Reacciona a la paraula "no".			
Comprén i segueix ordres senzilles: vine, dona'm...			
Repeteix sons i síl·labes.			
Reconeix el seu nom.			
Manipula objectes i materials desconeguts.			
Es relaxa quan les condicions són afavoridores.			
Llança objectes.			
Es mostra tranquil quan un altre xiquet s'acosta a ell o a ella.			
Distingeix entre persones conegudes i desconegudes.			
Explora espais nous amb la presència de la figura de referència.			
Mira a la cara de la persona que li parla.			
Expressa desitjos i sentiments.			
Reconeix la seua imatge en un espill o en una fotografia.			
Assenya-la alguna part del cos.			
Busca objectes amagats quan els ha vists desaparèixer.			
Imita gestos simples.			

Observacions: _____

_____, ____ de/d' _____ de _____

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ANNEX 2

AVALUACIÓ INICIAL 2-3 ANYS

Curs: _____ Nivell: _____

Escolarització prèvia SÍ/NO. Llengua/llengües del nucli familiar: _____

Nom: _____ Cognoms: _____ Data de naixement: _____

	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Coneix i assenyala les principals parts del cos.			
Reconeix la seua imatge en una fotografia.			
Camina amb seguretat.			
Puja escales alternant els dos peus.			
Bota amb els dos peus junts.			
Es lleva peces de roba simples (sabates, calcetins...).			
Utilitza amb una certa autonomia objectes d'alimentació.			
Fa torres de més de 5 blocs.			
Segueix amb la vista els moviments de la mà.			
Pot mantindre l'atenció en una activitat de 8 a 10 minuts.			
Passa les pàgines dels contes de cartró dur.			
Gargoteja lliurement.			
Demana ajuda quan és necessari.			
Manifesta les seues necessitats.			
Controla els esfínters.			
Combina 2 o 3 paraules en una frase.			
Comprén missatges senzills.			
Gaudeix de les demostracions d'afecte que rep.			
Mostra molta dependència de l'adult.			
Es relaciona amb els altres xiquets o xiquetes positivament.			
Es frustra amb facilitat.			
Explora l'espai i els materials de manera autònoma.			
Desenvolupa jocs simbòlics.			
Imita accions i moviments senzills.			
Troba a faltar un objecte que ha desaparegut.			
Resol trencaclosques de 2 peces.			
Resol encaixables de 3 a 5 peces			

Observacions: _____

_____, ____ de/d' _____ de _____

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ANNEX 3

Fitxa de dades bàsiques / *Ficha de datos básicos*

A	DADES IDENTIFICATIVES DEL CENTRE DATOS IDENTIFICATIVOS DEL CENTRO		
Codi de centre / <i>Código de centro</i>		Nom del centre / <i>Nombre del centro</i>	Titularitat / <i>Titularidad</i> ☐ Pública ☐ Privada
Localitat / <i>Localidad</i>		Província / <i>Provincia</i>	Telèfon / <i>Teléfono</i>
Adreça / <i>Dirección</i>			Codi postal / <i>Código postal</i>

B	DADES PERSONALS DE L'ALUMNE/ DATOS PERSONALES DEL ALUMNO/A			
NIA	Primer cognom / <i>Primer apellido</i>	Segon cognom / <i>Segundo apellido</i>	Nom / <i>Nombre</i>	
Data de naixement / <i>Fecha de nacimiento</i>	Lloc de naixement / <i>Lugar de nacimiento</i>	País/ <i>País</i>	Nacionalitat / <i>Nacionalidad</i>	
Telèfon d'emergència / <i>Teléfono de emergencia</i>	Municipi / <i>Municipio</i>	Adreça / <i>Dirección</i>	Codi postal / <i>Código postal</i>	

C	DADES PERSONALS DE LA FAMÍLIA O REPRESENTANT LEGAL DATOS PERSONALES DE LA FAMILIA O REPRESENTANTE LEGAL				
Nom de la mare, del pare o representant legal / <i>Nombre de la madre, padre o representante legal</i>			Número del document d'identificació / <i>Número del documento de identificación</i>		
Telèfon / <i>Teléfono</i>	Municipi / <i>Municipio</i>	Adreça / <i>Dirección</i>	Codi postal / <i>Código postal</i>		
Nom de la mare, del pare o representant legal / <i>Nombre de la madre, padre o representante legal</i>			Número del document d'identificació / <i>Número del documento de identificación</i>		
Telèfon / <i>Teléfono</i>	Municipi / <i>Municipio</i>	Adreça / <i>Dirección</i>	Codi postal / <i>Código postal</i>		
Situacions significatives / <i>Situaciones significativas</i>		Núm. germans/anes / <i>Núm hermanos/as</i>	Lloc entre germans/anes / <i>Lugar entre hermanos/as</i>	Llengua o llengües familiars / <i>Lengua o lenguas familiares</i>	

D	DADES MÈDIQUES SIGNIFICATIVES DATOS MÉDICOS SIGNIFICATIVOS				

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

E	OBSERVACIONS DEL PERÍODE D'ACOLLIDA OBSERVACIONES DEL PERIODO DE ACOGIDA
----------	---

S'incorpora un informe que documente, a partir de l'observació, com el xiquet o la xiqueta ha viscut aquesta separació i ha construït el vincle amb l'espai, el grup i els adults de referència/ Se incorpora un informe que documente, a partir de la observación, como el niño o la niña ha vivido esta separación y ha construido el vínculo con el espacio, el grupo y los adultos de referencia

F	DADES ACADÈMIQUES DATOS ACADÉMICOS
Data de la matrícula / Fecha de la matrícula	
Data d'inici del 1r / 2n cicle d'Educació Infantil / Fecha de inicio del 1º / 2º ciclo de Educación Infantil	Data de finalització del 1r / 2n cicle d'Educació Infantil / Fecha de finalización del 1º / 2º ciclo de Educación infantil

G	DADES D'ESCOLARITZACIÓ DATOS DE ESCOLARIZACIÓN
Nom i codi del centre de procedència / Nombre y código del centro de procedencia	
Localitat / Localidad	
Nom i codi del centre de destinació / Nombre y código del centro de destino	Data de baixa / Fecha de baja
Localitat / Localidad	

H	LLOC, DATA I SIGNATURA LUGAR, FECHA Y FIRMA
Les dades personals que conté l'imprés podran ser incloses en un fitxer perquè siguin tractades per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, en l'ús de les funcions pròpies que té atribuïdes en l'àmbit de les seues competències, i es podran dirigir a qualsevol òrgan seu per a exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, segons el que disposa la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (BOE 294 de 6 de desembre de 2018) i disposicions vigents de la Llei orgànica 15/1999 de protecció de dades de caràcter personal. Los datos personales contenidos en este impreso podrán ser incluidos en un fichero para su tratamiento por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el uso de las funciones propias que tiene atribuidas en el ámbito de sus competencias, pudiendo dirigirse a cualquier órgano de la misma para ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición, según lo dispuesto en la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales (BOE 294 de 6 de diciembre de 2018) y disposiciones vigentes de la Ley orgánica 15/1999 de Protección de Datos de Carácter Personal.	
_____, de/d' _____ de 20	
Vistiplau / Vº Bº	Tutor/a
Director/a	
(Segell del centre / Sello del centro)	
Signatura: _____	Signatura: _____

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ANNEX 4

Informe global individualitzat final de cicle o etapa

A	DADES IDENTIFICATIVES DEL CENTRE DATOS IDENTIFICATIVOS DEL CENTRO		
Codi de centre / Código de centro		Nom del centre / Nombre del centro	Titularitat / Titularidad ☐ Pública ☐ Privada
Localitat / Localidad		Província / Provincia	Telèfon / Teléfono
Adreça / Dirección			Codi Postal / Código Postal

B	DADES PERSONALS DE L'ALUMNE/A DATOS PERSONALES DEL ALUMNO/A			
NIA	Primer cognom / Primer apellido	Segon cognom / Segundo apellido	Nom / Nombre	
Data de naixement / Fecha de nacimiento	Lloc de naixement / Lugar de nacimiento	País / País	Nacionalitat / Nacionalidad	
Adreça / Dirección		Municipi / Municipio	Codi postal / Código postal	

C	INFORME SOBRE EL PROGRÉS (¹) INFORME SOBRE EL PROGRESO (¹)

(1) Aquest informe s'ha de redactar destacant els seus progressos, esforços, dificultats superades i potencialitats de la xiqueta o el xiquet i en relació amb les competències específiques del cicle. La informació que s'especifique ha d'estar sempre sustentada en les observacions i els registres, prèviament obtinguts, sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions de l'equip educatiu./ Este informe se tiene que redactar destacando sus progresos, esfuerzos, dificultades superadas y potencialidades de la niña o el niño y en relación con las competencias específicas del ciclo. La información que se especifique tiene que estar siempre sustentadas en las observaciones y los registros, previamente obtenidos, sobre las cuales se ha reflexionado de manera individual y colectiva en las sesiones del equipo educativo.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

D	OBSERVACIONS OBSERVACIONES

E	LLOC, DATA I FIRMA LUGAR, FECHA Y FIRMA
Les dades personals que conté l'imprés podran ser incloses en un fitxer perquè siguen tractades per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, fent ús de les funcions pròpies que té atribuïdes en l'àmbit de les seues competències, i es podran dirigir a qualsevol òrgan seu per a exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, segons disposa la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (BOE 294 de 6 de desembre de 2018) i disposicions vigents de la Llei orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de Caràcter Personal. <i>Los datos personales contenidos en este impreso podrán ser incluidos en un fichero para su tratamiento por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el uso de las funciones propias que tiene atribuidas en el ámbito de sus competencias, pudiendo dirigirse a cualquier órgano de la misma para ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición, según lo dispuesto en la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales (BOE 294 de 6 de diciembre de 2018) y disposiciones vigentes de la Ley orgánica 15/1999 de Protección de Datos de Carácter Personal.</i>	
_____, ____ de/d' _____ de 20	
Vistiplau / Vº Bº	
Director/a	Tutor/a
(Segell del centre / Sello del centro)	
Firma: _____	Firma: _____

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

ANNEX 5

CRITERIS D'AVALUACIÓ

CREIXEMENT EN HARMONIA	- Identificar les parts del cos, les seues possibilitats i les característiques de manera global. - Establir relacions senzilles entre objectes i materials sobre la base de les qualitats i els atributs que tenen. - Explorar amb interès i prudència l'entorn a través del moviment lliure. - Expressar necessitats bàsiques i preferències amb persones diferents del context familiar. - Manifestar i identificar emocions bàsiques. - Establir relacions de confiança amb les persones pròximes. - Reproduir conductes i situacions prèviament observades en l'entorn social pròxim. - Portar a la pràctica rutines relacionades amb la cura personal i l'alimentació amb l'ajuda de l'adult quan siga necessària.
-------------------------------	--

	Afrontar xicotetes adversitats, prendre decisions i sol·licitar ajuda quan calga.
DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN	- Observar i manipular sensorialment materials i objectes de l'entorn, des de la curiositat. - Establir relacions senzilles entre objectes i materials sobre la base de les qualitats i els atributs que tenen. - Utilitzar els quantificadors bàsics més significatius relacionats amb les experiències quotidianes de joc i relació amb els altres. - Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del cos propi i dels elements i objectes de l'entorn. - Mostrar interès per les activitats en contacte amb la naturalesa i la interacció amb alguns elements naturals. - Identificar algunes característiques bàsiques dels elements i éssers vius de l'entorn natural i mostrar-hi respecte.

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

	- Plantejar accions per a la resolució de problemes, tasques i reptes senzills. - Identificar i anomenar els fenòmens atmosfèrics habituals en l'entorn i relacionar-los amb alguna conseqüència en la seua vida quotidiana.
COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT	- Explorar les possibilitats expressives i comunicatives dels diferents llenguatges i utilitzar els seus mitjans materials propis per a expressar-se lliurement en diversos contextos. - Establir i reforçar els vincles afectius amb els altres i participar amb interès en interaccions i en contextos quotidians de comunicació. - Participar en situacions comunicatives i adequar la postura, el gest i els moviments a les intencions. - Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una

Ajuntament de Museros
Pl. Castell, 1
46.136 Museros
Tlf. 96.144.16.80 Fax: 96144.48.30
www.museros.org

	actitud respectuosa. - Utilitzar el llenguatge oral, mostrar interés per expressar-se, compartir sentiments, desitjos, emocions i vivències i mostrar curiositat pels diferents perfils lingüístics. - Participar en activitats individuals o col·lectives relacionades amb diferents manifestacions artístiques i culturals.
--	--